

Csömöri Rózsakert Evangélikus Óvoda
OM azonosító: 203353

Csömöri Rózsakert Evangélikus Óvoda
2141 Csömör, Kacsóh Pongrác u. 6.
☎/📠: 06-28/543-950; 📠: 06-28/543-951

e-mail: rozsakert@lutheran.hu

Csömöri Rózsakert Evangélikus Óvoda

OM azonosító: 203353

Anaphylaxiás sokk óvodai kezelése

Anaphylaxia felismerése

Az Anaphylaxia egy életveszélyes állapotot előidéző túlérzékenységi reakció. Tünetei a legkülönbözőbbek lehetnek, az enyhe bőrpírtól egészen az életveszélyes Anaphylaxiás sokkig. Mivel ritka esetben akár súlyos, életveszélyes következményei is lehetnek, létfontosságú az Anaphylaxia mielőbbi felismerése és a szükséges lépések gyors megtétele.

Annak megállapításához, hogy az óvodában gyermeknél Anaphylaxiás rosszullét áll-e fenn, az alábbi előzményeket és tüneteket szükséges először ellenőrizni.

1. Ha ismertén allergiás gyermek a rá tudottan veszélyes anyaggal érintkezett (ilyen ételből evett, vagy allergiás gyermeket megcsípett a rá veszélyes rovar)

ÉS

- **HIRTELEN** légúti vagy légzési tünete (nehézlégzés, zihálás, nyálzás, esetleg nyelési nehezítettség), vagy
- **HIRTELEN** keringési tünete (elgyengülés, ájulás közeli állapot, vagy ájulás) lépett fel;

VAGY

2. KÉT szervrendszert érintő **HIRTELEN** fellépő tüneteket tapasztalnak olyan gyermeknél, aki tudottan nem allergiás:

- bőrtünetek (test szerte csalánkiütés, ajak-, szemhéjdagadással vagy anélkül)
- légúti vagy légzési tünetek (nehézlégzés, nyálzás, esetleg nyelési nehezítettség)
- keringési tünetek (elgyengülés, ájulás közeli állapot, vagy ájulás)
- gyomor-bél rendszeri tünetek (erős hasi görcs, ismétlődő hányás, hasmenés),

és a felsoroltak közül bármely **kettő együttesen lép fel**.

ANAPHYLAXIA - ÉLETET VESZÉLYEZTETŐ SÚLYOS, GYORSAN KIALAKULÓ ALLERGIÁS REAKCIÓ.

Mik a tünetei?

Az Anaphylaxia az allergénnel való találkozás után, gyorsan kialakul, nemcsak egy-egy szervet, hanem a szervezet teljes egészét érinti. Gyógyszere az izomba adott adrenalin az **EPIPEN**

- 1** bőrtünetek
- 2** légúti tünetek
- 3** keringés összeomlás
- 4** emésztőrendszeri tünetek
- 5** idegrendszeri tünetek
- 6** Diagnózis:
Bőrtünet + legalább 1 további tünet
Bőrtünet nélkül is lehet Anaphylaxia:
ismert allergén bejutása a szervezetbe + 2 tünet

További információért keresse fel az alábbi oldalt:
www.allergiaaziskolaban.hu

Anaphylaxia ellátása

Az Anaphylaxia azonosítása és ellátása egészségügyi szakember feladat, és megfelelő felkészültséget igényel. Ezért a legfontosabb, hogy haladéktalanul kérni kell szakember, mindenekelőtt a mentőszolgálat segítségét ilyen esetben.

Ugyanakkor előfordulhat olyan helyzet is, hogy helyben, az óvodában jelenlévő, a gyermekekre felügyelő vagy erre egyébként kiképzett pedagógusnak, nevelő-oktató munkát segítő dolgozónak vagy egyéb munkatársnak kell segítenie, a mentésirányító telefonon nyújtott segítségével, a mentőegység kiérkezéséig.

Mit kell tenni Anaphilaxiás rosszullét esetén:

1. Le kell fektetni a gyermeket, illetve kifejezetten nehézlégzés esetén fél ülő helyzetbe kell helyezni, esetleg fel kell polcolni az alsó végtagokat!
2. Ha már előfordult Anaphilaxiás rosszullét miatt a gyermeknél van orvos által felírt gyógyszer, hívja a mentőket telefonos segítségért (104, 112) és mondja: **ANAPHILAXIA!**
3. A fent leírt tünetcsoportok valamelyikének megjelenése esetén, ha a mentőszolgálat munkatársa javasolja, akkor a gyermek combjába, a comb középső szakaszának elülső-oldalsó részébe be kell adni a gyermeknek előírt és nála lévő injekciót, ez 12 éves kor alatt (30 kg alatti testsúly) 150 ug-os, 12 éves kor felett (30 kg feletti testsúly) 300 ug hatóanyag tartalmú (utóbbi felnőtteknek is való) injekciót.
4. Az auto-injektort 10 másodpercig a combhoz nyomva kell tartani!
5. Ha még nem került rá sor, mentőt kell hívni a helyszínre, majd értesíteni kell a szülőt/gondviselőt!

Óvodai akcióterv Anaphylaxia esetén

ANAPHYLAXIA ELLÁTÁSI TERV

Az adrenalin injekció használatánál az eszköz alkalmazási előírata az iránymutató.

ENYHE, MÉRSÉKELT ALLERGIÁS REAKCIÓK

TÜNETEK

AJAK, ARC ÉS
SZEM DUZZANAT
(VIZENYŐ)

CSALÁNKIÜTÉSEK,
FOLTOK

AJAK, SZÁJPAD
BIZSERGÉS

NEM ISMÉTLŐDŐ HASI
FÁJDALOM, HÁNYÁS

TEENDŐK

- Rovarcsipés allergia esetén el kell távolítani a fullánkot
- Maradj a beteggel! Hívj segítséget! Helyezd készenlétbe az adrenalinos önbelövő injekciót!
- Hívd a családot vagy a megadott sürgősségi kapcsolatot!

Az enyhe vagy mérsékelt allergiás reakció (a csalánkiütés vagy vizenyős duzzanat) nem mindig előzi meg a súlyos allergiás reakciót (anaphylaxia)

ANAPHYLAXIA (SÚLYOS ALLERGIÁS REAKCIÓ)

FIGYELD AZ ALÁBBI TÜNETEK BÁRMELYIKÉNEK A MEGJELENÉSÉT

NEHEZÍTETT VAGY
HANGOS
(SÍPOLÓ) LÉGZÉS

NYELV DUZZANAT

GOMBÓC ÉRZÉS
A TOROKBAN

FULLADÁS VAGY NEM
MÚLÓ KÖHÖGÉS

NEHEZÍTETT BESZÉD
VAGY REKEDTES HANG

ÁLLANDÓSULÓ
SZÉDÜLÉS
VAGY ÁJULÁS

SZÜRKE ÉS ERNYEDT
(TÓNUSZALAN)
(CSECSEMŐK FIATAL
GYERMEKEK)

ISMÉTLŐDŐ VAGY
ERŐSÖDŐ HASI
FÁJDALOM, HÁNYÁS

TEENDŐK

1. FEKTESD LE A BETEGET - NE ENGEDD HOGY ÁLLJON VAGY SÉTÁLJON

- Ha eszméletlen vagy terhes akkor stabil oldalfekvés pozíciójába kell helyezni
- Amennyiben neheztett légzése van nyújtott lábbal ültethető

2. ADD BE AZ ADRENALIN INJEKCIÓT - az eszköz használati utasításának megfelelően.

3. HÍVD A MENTŐKET - 112

4. Hívd a családot /sürgősségi kapcsolatot

5. Ha 5 percen belül nincs jó válaszreakció az injekcióra ÚJABB ADRENALIN INJEKCIÓT KELL BEADNI!

AMENNYIBEN BÁRMILYEN KÉTSÉG FELMERÜL ADD BE AZ ADRENALIN INJEKCIÓT!

Az újraélesztés általános elveit kell alkalmazni minden esetben

Adrenalin injection dózisa:

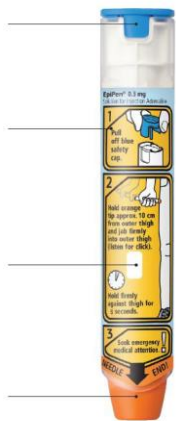
- 150 mcg ha a gyermek 7,5-30 kg
- 300 mcg ha a gyermek 30 kg feletti és felnőtteknél

MINDIG adrenalin injekciót adj ELŐSZÖR ha valakinek SÚLYOS VAGY HIRTELEN NEHEZÍTETT LÉGZÉSE alakul ki. (sípolás, állandósult köhögés vagy rekedt hang) még akkor is ha nincsenek bőrtünetek. EZUTÁN KERESS ORVOSI SEGÍTSÉGET.

Az auto-injektor használata

EPIPEN/ illetve EPIPEN JR adrenalin AUTO- INJEKTOR

Hordozható, előretöltött, automata injekciós eszköz, amely adrenalin adagot, súlyos allergiás reakció esetén. Az auto-injektort úgy tervezték meg, hogy életveszélyes anaphylaxiás reakció veszélye esetén a (betegek saját maguk is) kisgyermek óvodai ellátása esetén a pedagógus is használhassa egy meghatározott adrenalin adag combizomba juttatására. Minden készülék csak egyszer használatos.

Kék védőkupak: Megakadályozza az eszköz akaratlan aktiválását.

Utasítások (1-2): Átfogó, lépésről lépésre haladó útmutató magán a készüléken elhelyezve – vészhelyzet esetén lehetővé teszi a gyors alkalmazást

Ellenőrző ablak (3): Ellenőrizték rendszeresen és bizonyosodjanak meg arról, hogy az oldat tiszta és színtelen. Ha az oldat elszíneződik, forduljanak a kezelőorvoshoz egy új készülékért - jelzés a vezetőség irányába, akik intézkednek az új tollak beszerzéséről!

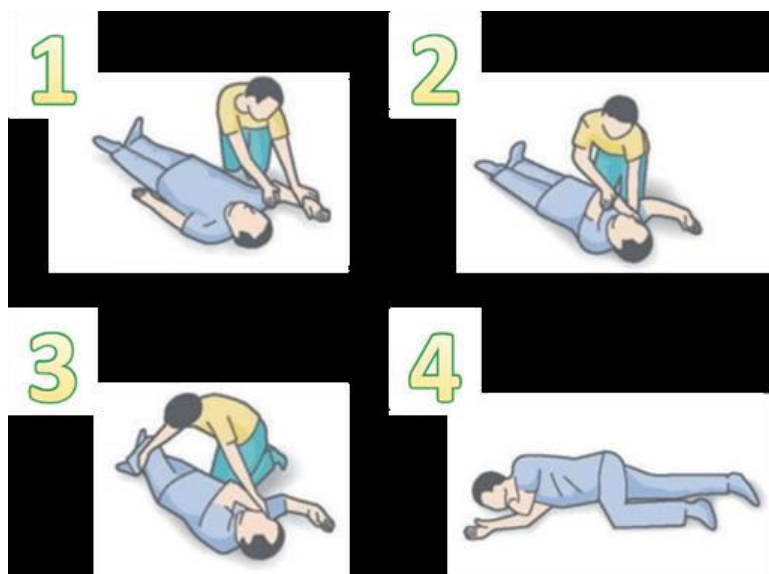
Narancssárga tűvédő tok: A tok fedve tartja a tűt mind a használat előtt, mind pedig utána.

Az eszköz használata:

1. A pedagógus vegye ki a tollat a hordozható tokból. Fektesse le a gyermeket úgy, hogy lába enyhén emelt helyzetben legyen a véráramlás elősegítése céljából, vagy üljön fel, ha légzési nehézsége van.
2. A pedagógus fogja meg a készüléket és vegye le a kék védőkupakot. A „kék vége az ég felé, a narancssárga vége a gyermek combja felé” néz.
A pedagógus tartsa a tollat kb. 10 cm-es távolságra a gyermek combja külső oldalától. A készülék narancssárga vége irányuljon a gyermek combjának külső oldala felé.
3. A pedagógus üsse határozott mozdulattal a gyermek combjába merőleges (90o-os) szögben a tollat, majd tartsa ott szorosan 3 -5 másodpercig.
4. A tollat ezt követően a pedagógus távolítsa el és tegye azt biztonságos helyre. A narancssárga tűvédő tok be fogja fedni a tűt.
5. Hívja a mentőket a 104-es segélyhívó számon és mondja a telefonba az „anafilaxia” szót. A gyermek maradjon fekvő vagy ülő helyzetben és legyen mellette a pedagógus mindaddig, amíg meg nem vizsgálja a kiérkezett orvos.

Amikor a pedagógus a gyermek combjába üti a tollat, a tű kioldódik és az adrenalin adag beáramlik a combizomba. A készülék eltávolítása után a narancssárga tűvédő tok elfedi a tűt és az ellenőrző ablak sötétté válik. A készülékben visszamarad egy kis mennyiségű adrenalin, ami teljes mértékben normális. A gyermek láthatóan gyorsan érezni kezdi, hogy az adrenalin hatni kezd. **Fontos tudnivaló: mindegyik auto-injektor csak egyszer használatos!!!!**

Az eszméletlen gyermeket stabil oldalfekvésbe kell helyezni.

A szülő feladata:

- A szabályzat mellékletében szereplő adatlap kitöltése és leadása, a gyermeket nevelő pedagógus részére gyermeke orvos által megállapított diagnózisáról.
- A gyermek állapotáról való folyamatosan tájékoztatása a gyermekét nevelő pedagógusokat.
- Hozzájárulás megadása az EpiPen (adrenalin) injekció beadásához, amennyiben az óvodában kialakult ez idáig látens allergiás tünetek esetén erre szükség van.
- A gyermek kezelőorvosa elérhetőségének biztosítása.

Az intézményvezető feladata:

- Az alkalmazottak felkészítésének megszervezése a képzésekre, az allergiás gyermekek ellátására.
- A szülők tájékoztatása az óvoda feladatainak ellátásáról.
- Kapcsolattartás az egészségügyi ellátórendszerrel és a fenntartóval.
- A szülői nyilatkozatok elkészítése a diagnosztizált és látens allergiára vonatkozóan.
- A képzettségek megszerzése után a munkaköri leírások kiegészítése, a követelmények megfogalmazása.
- A szakmai és működési dokumentumok kiegészítése az új feladatellátással.
- Gondoskodik az elhasznált EpiPen Jr. injektor utánpótlásáról.
- Az EpiPen Jr. injektor helyének kijelölése és láthatóvá tétele (megjelölt hely), annak érdekében, hogy minden pedagógusok ismerje azt.

A pedagógus feladata:

A diagnosztizált allergiás gyermek adatainak begyűjtése a szülőtől, nyilatkozatok dokumentálása és az EpiPen Junior injekciók tárolásának biztosítása.

A látens allergiára vonatkozó nyilatkozatok begyűjtése.

Az alkalmazottak tájékoztatása, hogy a csoportjában allergiás gyermek van. Annak bemutatása, hogy milyen allergiában szenved a gyermek és annak mik lehetnek a tünetei.

Az EpiPen Jr. injektor helyének kijelölése és láthatóvá tétele (megjelölt hely) a csoportszobában, annak érdekében, hogy a helyettesítő pedagógusok is ismerjék azt.

A csoportjába járó gyermekek korosztálynak megfelelő felkészítése az anaphylaxiás sokk felismerhető jeleire, a veszélyes allergének megismertetése.

Az EpiPen Jr. injektor használata után azonnal értesíti a mentőket, a szülőt és az intézmény vezetőjét.

Gondoskodik az elhasznált EpiPen Jr. injektor utánpótlásáról.

Ellenőrzi az auto-injektor fecskendőjét, hogy az oldat továbbra is tiszta és színtelen-e.

A lejáratú idő esetén – vagy elszíneződés, illetve csapadék (szilárd részecskék) jelenléte esetén korábban is – tájékoztatja a vezetőt a csere szükségességéről, majd lecseréli az auto-injektort.

Az EPIPEN JR adrenalin AUTO- INJEKTOR eszköz tárolása

Az adrenalin fényérzékeny. Az auto-injektort a külső csomagolásában mindig 25 C alatti hőmérsékleten tárolják. Azonban ne szabad hűtőbe tenni, továbbá ne szabad extrém hőhatásnak sem kitenni! Ha az adrenalin levegővel vagy fénnel érintkezik, gyorsan lebomlik és rózsaszín vagy barna színű lesz. Ellenőrizni kell időről időre az auto-injektor fecskendőjét, hogy az oldat továbbra is tiszta és színtelen-e. A lejáratú idő elérésekor – vagy elszíneződés, illetve csapadék (szilárd részecskék) jelenléte esetén korábban is – le kell cserélni az auto-injektort.

Az eszközt a lejáratú időn túl nem szabad használni, ezért a lejárati időt rendszeresen ellenőrizni szükséges. A lejáratú idő után mielőbb új toll beszerzése szükséges.

A lejárt szavatosságú, fel nem használt tollat csomagolásával együtt a szakrendelőben megtalálható veszélyesanyag-gyűjtőbe kell elszállítani.

A lejáratú idő figyeléséért felelős tájékoztassa az intézményvezetőt, az EpiPen szükséges pótlására.

Megtévesztő, de nem Anaphilaxiás esetek

Több esetben fordult már elő, hogy nem állt fenn valós Anaphilaxiás helyzet, azonban egyes megtévesztő tünetek alapján sor került az injekció alkalmazására. Ez akár felesleges kockázatokat is okozhat az érintett gyermek számára. Ezért fontos a mentők mielőbbi értesítése és egészségügyi szakember bevonása.

Tipikusnak mondható, NEM Anaphilaxiás helyzetek lehetnek a következők:

- Ha ismertén asztmás gyermek fullad pl. mozgás tevékenységnél (Neki a nála lévő inhalátort kell odaadni!)
- Ha elájul az óvodai rendezvényen a sok állástól (L kell fektetni, majd ha eszméletre tér meg kell itatni!)
- Ha csalánkiütés társul lázas betegséghez (A szülőt kell hívni!)
- Ha erős hányingere van, vagy gyomorrontás miatt hány a gyermek (A szülőt kell hívni!)
- Ha lázas és gyenge (Csillapítani kell a lázat, le kell fektetni és hívni kell a szülőt!)

NYILATKOZAT

orvos által diagnosztizált allergiás betegségről, továbbá anaphylaxiás sokk esetén az EpiPen Jr beadásának engedélyezéséhez

Alulírott szülő
..... nevű kisgyermek gondozója nyilatkozom,
hogy gyermekem - a szakorvos által igazoltan (igazolás mellékletként csatolva) az alábbi
allergiás betegségben szenved:

A betegség általános tünetei:

.....
.....
.....
.....
.....

Kérem az óvoda vezetőjét és pedagógusait, hogy gyermekem óvodai ellátása alatt vegyék figyelembe a csatolt diagnózist. Amennyiben gyermekemnél súlyos, életveszélyes allergiás reakciós tünetek, anaphylaxiás sokk jelentkezik engedélyezem az EpiPen Jr. adrenalininjekció beadását.

Kelt:

.....
szülő aláírása

NYILATKOZAT

**látens, orvos által nem diagnosztizált, de az óvodában súlyos allergiás tüneteket mutató
anaphylaxiás sokk esetére az EpiPen Jr beadásának engedélyezéséhez**

Alulírott szülő
(GYÁM) nevű kisgyermek gondozója
nyilatkozom, hogy amennyiben gyermekemnél súlyos allergiás tüneteket tapasztalnak az
óvodai nevelési időben és az vélhetően anafilaxiás sokkot idéz elő, hozzájárulok, hogy részére
az EpiPenJr adrenalin injekciót adják be.

Kelt:

.....
szülő aláírása